

HOUTVESTER

Het is bevredigend wanneer geleerden ons duidelijk maken dat dit heeel eindig is. Dat lost een hoop problemen op. Wanneer de materie zich straks op een andere wijze manifesteert zal, om met Van Kooten te spreken, de hypotheekrente niet langer aftrekbaar zijn. Omdat een en ander toch nog geruime tijd op zich zal laten wachten, is het echter praktischer om ons te vergenoegen met de eindigheid van ons eigen bestaan. We zullen ons niet meer dan één generatie hoeven te ergeren aan de gebeurtenissen om ons heen. Dat neemt niet weg dat die tijd ook gelegenheid biedt om dolle pret te hebben, soms pret die je zo maar cadeau krijgt. Zoals ik onlangs dolle pret had over een overheidsuggestie waarin Staatsbosbeheer ernstig gemaand werd iets aan haar identiteit te doen. Zo'n advies van overheidswege is in staat om mij een weekend lang hikkend van de lach over het erf te laten lopen. Staatsbosbeheer verzoeken om eigen identiteit, terwijl het in deze tijd voor de hand liggender is om zo'n instantie gewoon op te heffen. De bezittingen en diegenen van het personeel die constitutiegaren en laarzen dragen overmaken aan de particuliere natuurbescherming waar ook een hoop overheidsgeld terecht komt, en klaar is Kees.

Identiteit is een beeld voor leken als ik. Mijn beeld van Staatsbosbeheer was er op jonge leeftijd al duidelijk ingeheid. Zo was ik van mening dat de geüniformeerde boswachter de enige was die mocht roken in bos of hei. De ernstig kijkende, vertrouwenwekkend gebaarde man met de groene hoed kon dat; alle anderen waren klunzen die brand zouden veroorzaken. En voor mij mag dat niet via de televisie gebracht worden. Een boswachtershow speelt zich buiten af en je hoopt alleen maar dat de vriendelijk groetende, geüniformeerde man niet gezien heeft dat je zojuist buiten het pad stond. Toen de identiteit naar buiten uit Beleid en Beheer begon te bestaan, waren voor mij alleen de Staatsbossen nog realiteit. Van het oude Staatsbosbeheer had ik mij nimmer gerealiseerd dat er een woordje beheer in voorkwam; Albert Heijn is in feite toch ook één woord.

Staatsbosbeheer verwijten dat het niet voldoende aan zijn image doet, is de meest finale gotspe die ik ken. Wanneer er in Nederland één instelling was die een image bezat dan was dat wel Staatsbosbeheer en dat image werd door

de overheid vakkundig om zeep geholpen. Het was voor mij als modale plattelander duidelijk hoe geniaal de greep was om de titel houtvester op te heffen. Voor mij was het toen glashelder dat het gedaan was met het image van Staatsbosbeheer, in feite met Staatsbosbeheer zelf. Niemand zou leren wat nu precies NBLF is, zelfs niet diegenen die nog wel wisten wat VSOP betekende.

De rang en functie van Houtvester wordt begin veertienhonderd naar mijn weten voor het eerst genoemd. Op het moment dat wij nog geen stadhouders dan wel koningen exclusief voor onze gewesten konden opbrengen, hadden wij al wel een Houtvester genaamd Foicken Willems Sone. Later verbond men de rang van 'Opper-Houtvester met het Stadhouderschap van Holland'. Voor het uitvoeren van het werk werd een Lieutenant-Houtvester benoemd en hij zou uiteindelijk des Konings Houtvester heten. In de tijd van Prins Maurits was Jonkheer Johan van Duvenvoorde, Heer van Warmont etc. belangrijk genoeg om als Lieutenant-Houtvester op het Huys van Teylinghe te wonen, waarbij de overheid zich verplichtte om nieuwe vruchtbomen, abelen, iepen, linden en eiken op het landgoed te planten. De oude beplanting had zwaar onder de oorlogshandelingen geleden. Kwakken kwamen toen in Den Haag voor en broedden in het 'Sevenhuyse Bos'. Driemaal per seizoen schudde men de jonge lepelaars daar uit de nesten en verkocht ze naar Engeland. Edelherten draafden nog door de Haarlemmerhout en men kon nog verdwalen in het Haagse Bos. Het is misschien wel goed dat de rang van houtvester verdwenen is, want van de natuur is sindsdien ook maar een fractie bewaard. ➡